III. évfolyam — Arad, 1888. Május 28. Hétfő — 145-ik szám.

Szerkesztőség: Kazinczy-utcza 1. sz., földszint.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal: Petőfi-utcza 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint. Egyes szám **5** kr., ünnep- és vasárnaputáni szám **8** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASAGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési arak: Helyben házhoz hordva.

Egész évre . . . . . 12 frt
Fél évre . . . . . 6 frt
Negyedévre . . . . . 3 frt
Egy hóra . . . . . 1 frt

Vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . . 7 frt — kr.
Negyed évre . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . 1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Százalékot nem adunk.

Arad, május 27.

Falk Miksa Arad város országgyülési képviselője, holnap, hétfőn délután érkezik Aradra, választói körébe, hogy beszámoló beszédét megtartsa.

Falk ujabbi megválasztása óta, holnap jön először Aradra, hol Arad város régi, buzgó barátjaként fogják fogadni egy uj képviselőházi év után, mely Arad választópolgárait a Falk iránti törhetetlen ragaszkodásban találja.

Arad város képviselőjének érkezése mindig jelentős és várva-várt mozzanat nálunk s rendesen megujulása szokott lenni a kölcsönös bizalom és becsülésnek, mely őt és választóit egymáshoz füzi.

Örömünkre szolgál konstatálni e viszonyt, midőn tapasztaljuk, hogy Falk mindinkább bokrosodó érdemei nem tartanak szünetet fejlődésükben és képviselőnk érdeklődése s fáradhatlan működése Arad város közügyei és fejlődésével szemben nap-nap mellett ujabb és ujabb s méltán megérdemelt hóditásokat tesz.

Igy megvagyunk győződve róla, hogy Falk Miksa holnapi fogadtatása méltó lesz a kettős kapocshoz és Falk ugy mint választói kölcsönös bizalmuk nyilvánulása által ujabban és szemtől-szemben pecsételik meg az üdvös összeköttetést, mely Arad város mandátumának olyan szokatlan nimbuszt ad és magát a várost olyan előnyösen segiti haladásában és óhajtott fejlődésében.

A Doda Traján utóda. Karánsebesen szombaton a román nemzetiségi párt Mocsáry Lajost egyhangulag a karánsebesi kerület képviselőjévé választotta.

Ez a legujabb stadium ama kihivó nemzetiségi demonstrációk sorozatában, melyekkel a karánsebesi választókerület dakorománjai ezen országgyülés folyama alatt a közfigyelmet magokra vonni s a magyar államhatalom türelmét próbára tenni jónak látták . . . Doda Traján, utána Popovics Mihály, Popovics után Mocsáry. Tres faciunt Collegium. Szép társaság. Ebbe tartozott eddig lényegileg Mocsáry, most formailag is belekerült.

A két első elfogadta volt megválasztását, de a magyar törvényhozást azzal vélték kontemnálhatni, hogy sem megbizólevelüket be nem adták, sem a képviselőház tanácskozásaiban részt nem vettek. Utánuk fogja csinálni Mocsáry is mindezeket? Miért ne tehetné? Eddigi állásfoglalásától a nemzetiségi kérdésben csak egy kis lépés van Dodáék renitenskedő álláspontjáig és az a Mocsáry, a ki meg tudta tenni a salto mortalét a magyar nemzeti és állami politikai alapjáról a szélső nemzetiségi politika ingoványába, bizvást tehetne innen is még egy kis ugrást — az országgyülléstől való távolmaradásig.

Mily büntetés! De hát ezt Mocsáry „megtiszteltetésnek" veszi.

Ugy látszik, a karánsebesi és általán a hazai tulzó dakorománok közt sem akadt már ember, a ki hajlandó legyen tovább folytatni Dódá-ék bünös és veszélyes játekát. Fogtak tehát Mocsáryban egy „magyarkát," a kit beledobtak abba a nagy árokba, mely őket a magyar államiságtól és nemzettől elválasztja. Mocsáry — jegyzi meg a „Nemzet" — az ő gyógyithatlan tévelygésében azt hiszi, hogy át fogja hidalni e nagy árkot, e tátongó nagy ürt. Akkora önámitás, mint amekkora önhittség! Nem hidalja át, hanem belevész menthetetlenül, s nem lesz meg az a vigasza sem, hogy használt az ügynek, ha mindjárt áldozatul dobta is magát. Nem pedig azért, mert az amugy is kielégithetlen dakoromusnismusnak szarvait még nagyobbakra növeli, — növeli pedig saját nemzete, a magyar nemzet ellen. Hogy akadt „magyar," ki ilyen szerepre vállalkozzék, az napjaink történetének minden esetre egyik legsötétebb lapját képezi s meg vagyunk győződve, hogy a nemzetnek, mint a jelenben, ugy a jövőben sem lesz más itélete ilyen fajta kisérletekre, mint a legkérlelhetleneb kárhoztatás.

A szeszadójavaslat. Az országgyülési szabadelvüpárt szombaton délután 6 órakor Vizsolyi Gusztáv elnöklete alatt a szeszadót örvényjavaslatot tárgyalta. — Hegedüs előadó szólalt fel első sorban, tüzetesen ismertetve a törvényjavaslatot, utána Tisza miniszterelnök indokolta a javaslatott és elfogadásra ajánlotta, felhiván az értekezlet tagjait, hogy adják elő nézetüket. Erre felszólaltak: Bánffy Béla gróf, György Endre, Szmailovszky Valér, Hámos László és Zsigmond Dezső. Végül Tisza miniszterelnök adta meg a felvilágositásokat az egyes szónokok megjegyzéseire, a regále kérdésére megjegyezvén, hogy a regále megváltásáról szóló törvényjavaslatot őszszel a törvényhozás elé terjeszti. Ezzel a törvényjavaslat általánosságban elfogadtatott. A pénzügyminiszterium részéről az értekezleten Ludvig János miniszteri tanácsos, a közvetett adók osztalyainak vezetője volt jelen. — Az országgyülési mérsékelt ellenzéki párt nak szintén szombaton délután Királyi Pál elnöklete alatt tartott értekezletén a szeszadó-törvényjavaslat vétetett tárgyalás alá. Dessewffy Aurél gról volt az előadó, ki hosszabb beszédben vázolta a javaslat pénzügyi és gazdasági jelentőségét. Epp ily behatóan szóltak a tárgyhoz: Horánszky Nándor, Gaál Jenő, Beöthy Akos, Bujanovich Sándor, végül gróf Apponyi Albert. Az értekezlet kimondta, hogy a párta javaslatot általánosságban elfogadja, de részletekre nézve ki fogja fejteni eltérő nézeteit.

Vita a Tisza-szabályozás és a párizsi kiállitásról.

(A képviselőházból)

Budapest, május 26.

A képviselőház mai ülésében befejezte Irányi inditványának tárgyalását — nagy többséggel mellőzvén az inditványt. Ezt megelőzőleg Irányi czáfolta a javaslata ellen felhozott érveket s kiemelé, hogy kisebb fontosságu kérdésben is tartatni szoktak szaktanácskozmányok: annál inkább kellene tehát ilyen nagyfontosságu ügyben enquétet tartani. Miután Károlyi Sándor gr. Irányival szemben szavait magyarázta, Baross miniszter szólt behatóan, többször nagy hatással és élénk helyeslést provokálva. A vita eredményeként konstatálta, hogy a töltésezési rendszert mindenki jövőben is fentartani kivánja. Szólt érdekesen a csatornaügyről és a szóbahozott reservoirokról; majd csáfolta gr. Károlyi azon állitását, mintha a Szamosszabályozásra vonatkozó tervek nem hozattak volna nyilvánosságra. Epen az ellenkezője igaz. Zajos tetszést aratott ama kijelentésével is, hogy ha a vizi administráczióban minél több ur fog parancsolni, ez az ügyre annál rosszabb lesz. Végül felelt Szapáry grófnak a kotrásokra és partszakadásokra és Rohonczynak több észrevételére, Szapáry Gyula gr. szavait magyarázza s fentartja, hogy a partszakadásokra nézve a törvény fogyatékos, egyebekben Baross nyilatkozataiban megnyugszik.

Irányi inditványának mellőzése után Helfy interpellalt a párisi kiállitáson részt venni szándékozó magyar iparosok ügyében, utalva beszédében az ide vonatkozó hirlapi közleményekre. Tisza és Széchenyi miniszterek azonnal feleltek.

Tisza miniszterelnök a következőket mondá: T. ház! (Halljuk! Halljuk!) Nem szándékozom a képviselő ur szavaira hosszabban reflektálni, de egyet kénytelen vagyok helyreigazitani, mert én midőn arról beszéltem, hogy a kiállitás csak a jövő évben lesz, még határozottan megmondtam, hogy azon esetben is, ha sikerül a békét fentartani, bekövetkezhetnek bizonyos kellemetlen események. Tehát én azt nem tettem kilátásba, hogy a jvő évben háboruban leszünk Franczia országgal. Ezt tartoztam helyreigazitani, leendő félremagyarázás kikerülése végett. (Zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Nem mondhatja komolyan! Igy is kár volt mondani!)

A képviselő urak egyike azt mondja, hogy nem mondhattam komolyan, a másik szives beleszolani, hogy igy is kár volt mondani. Hát t. képviselőház, mindenki saját meggyőződése szerint tartozik cselekedni. (Helyeslés jobbfelől.)

En azt gondolom, hogyha ez a kérdés a házban szóba hozatott, tartoztam, a mennyire csak lehetséges, a kérdések kényessége mellett egészen egyenesen megtenni a figyelmeztetést és én azt hiszem, akkor mulasztottam volna kötelességet, ha ezen figyelmeztetést, miután provokáltattam, meg nem teszem.

Tessék a képviselő uraknak meggondolni egy kérdésnek felvetését. De azután tessék nem akarni diktálni, hogy a kormány mit feleljen reá, hanem megengedni, hogy a saját legjobb meggyőződése szerint teljesitse kötelességét. (Helyeslés. Ugy van! jobb felől.)

Ez az, a mit meg akartam jegyezni. Különben a képviselő ur hivatkozott arra, hogy még Németországban sem akadályozzák a kiállitást.

A képviselő urak nagyon szeretnek — és értem, hogy szeretnek hivatkozni Bismarck herczegre; mert hiszen az mégis el van ismerve, hogy Bismarck herczeg a ma élő államférfiaknak határozottan a legnagyobbja. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: (Nagyobb mindenesetre, mint a mieink!) Nagyobb bizony mindnyájunknál. Higyjék el a képviselő urak, nagyobb azoknál, a kik itt ülnek de azoknál is, akik ott ülnek. (Derültség! Tetszés jobbfelől.)

De uraim, legyenek ebben is egy kissé összhangzóbbak eljárásukban. Ma az egyik képviselő ur azt mondja: azt teszik, a mit Bismarck parancsol! a másik képviselő ur, az interpelláló, azt mondja; hogy azt tesszük, pedig Bismarck azt nem teszi. Melyiknek van hát igaza? (Derültség.) Parancsolja-e, vagy nem? Ha parancsolja, akkor azt tesszük, hogy példaját követjük, ha pedig nem követjük, hanem eljárunk saját meggyőződésünk szerint, akkor nem áll az a vád, a mit bekiáltott. (Helyeslés jobbfelől.) Es tessék elhinni, én ezt a kérdést sokkal nevezetesebbnek tartom, ha már szóba hozatott, semhogy invektivákban lehetne a megoldást és megnyugvást keresni.

Ismétlem, hogy meg vagyok győződve, — ha szóba jött, kötelességet mulasztottam volna, ha el nem mondom egész őszinteséggel nézetem. Megmondottam őszintén azt is, miben maradt meg nézetem t. i. az, a melyet mult májusban kifejeztem és megmondottam azt, hogy menynyiben változott. Változott annyiban, hogy ha most kérdezne valaki, azt tanácsolnám, hogy vegyen részt a kiállitásban. Ennyi a változás válaszomban. Hogy nincs-e a helyzetben általánosságban és specziálisan változás — azt ha komolyan akar gondolkozni a képviselő ur — maga is kitalálhatja.

Kérem a t. házat, méltóztassék válaszomat tudomásul venni. (Helyeslés a jobboldalon.)

A ház a választ tudomásul veszi.

Külföld.

Orosz hivatalos hang a helyzetről. A „Pol. Corr." sugalmazott pétervári levelezője annak bizonyságául, mennyire békeszeretők az orosz intéző körök, arra hivatkozik, hogy bár a külföld egyes organumai fenyegető hangon szólanak, mégis az orosz kormány nem csak a jelen pillanatra nézve nyugodt, de reméli, hogy a jelenlegi helyzet tekintettel a német császár állapotára és Franciaország belső bonyodalmaira, tartos lesz. Az orosz kormánykörök véleménye szerint még a német császári trónon esetleg bekövetkező változás sem fog okvetetlenül összeütközésre vezetni, hanem épen ellenkezőleg kölcsönös megállapodásra és a függő kérdések megszüntetésére. Az a hir, hogy Angoloszország és

---

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája.

(Május 27.)

A „Hephatá"-ból.

Az embert az ész emeli minden élő lény fölé és teszi e világ urává. A hallással veszi föl a külső befolyásokat, a szóval közli gondolatjait, eszméit. Azon boldogtalanok, kik megfosztvák az ember legmagasztosabb tulajdonának közlő szereitől, csak fáradságos eszközök segitségével, jelekkel képesek embertársaikkal óhajaikat, érzéseiket tudatni.

Ily boldogtalanok szellemi és anyagi támogatására ezen szavakkal járulok hozzá ezen album emberbaráti czéljához, eme vállalatnak a legdusabb sikert kivánván.

József főherczeg.

—

A keresztény erényeknek lefőbbike az Angeliom szerinti szeretet. Ez az emberi szivet Istenhez emeli; azért mondá szt. Agoston: „quantum habemus amorem, tantum habemus Spiritum Sanctum."

Metianu János
püspök.

Már csak akarni kell s maholnap megszünt a régi közmondás, mely azt tartja, hogy: néma gyermeknek anyja sem érti szavát."

Fábián László.

Ha szerencsétlen embertársaid érdekében jószivüségedhez folyamodnak: akkor ne légy siket, de légy néma. Hallgasd meg a kérelmet és tedd le szó nélkül könyöradományodat az emberszeretet oltárára.

Falk Miksa.

A társadalomnak azok az igazi árvái, kiknek az anyjuk sem érti a szavát!

Bohus-Szögyény Antonia.

—

Ertelemmel és kitartással!

Arad, 1888. május 25.

Atzél Péter.

Vajha az embertársaink javára irányzott nemes törekvésnek, — a mely feloldotta a némáknak nyelvét, sikerülne egykor felderiteni a világtalanok örökös éjjelét.

Fábián Lászlóné.

A nőnem, mint a természet alkotásának legnemesebb remekje, szépségével, bájával hódit, jóságával boldogit.

A természet e remek alkotásával szemben tétlenül áll az előhaladt kor, s megnyugvással tekint a mult emlékeire nézve.

Ormós Péter.

Az emberiség szent czéljainak előmozditása a társadalom minden tagjára egyarányban kiterjedő kötelesség, melynek teljesitése közvetlenül nyujtja a jutalmat; mert a czélra közrehatás tudata felemeli a lelket, megközelitése — elérése pedig a megelégedés érzetével tölti el a szivet.

S ha igaz az, hogy a humanismus iránti érzék csak nemes szivek sajátsága: akkor elismeréssel kell meghajolnunk Arad minden szép és nemes iránti fogékony polgárai előtt, kiknek emberbaráti érzülete, az emberiség czéljaira annyit áldozott = alkotott, s kik e czélnak buzgó szolgálatában oly sokat tettek és tesznek!

Salacz Gyula.

A gondolkodás emeli az embert a többi állatok felé s csak a szó adhat alakot a gondolkodásnak. Azok, kik a szerencsétlen siketnémákat beszélni tanitják, embereket alakitanak belőlük. Tisztelet érdemöknek.

Pulszky Ferencz.

—

Siket légy, ha rosz nyelvekkel
Tépik embertársad,
Néma légy, ha magadnak kell
Kimondani gáncsot:
Szólj de, elved védelmére,
S tégy, ha hivnak gyors segélyre!

Zichy Antal.

Hány van, ki jól hall, csak ha az emberszeretet kér tőle segitséget: akkor süket! Hány van, ki jól beszél, csak akkor a részvét szózatára kellene választ adnia: lesz néma

Ezek a szív siketnémái.

Kevés lehet ilyen ott, hol a mostoha természet siketnémáinak iskolát emel a jó szív és áldozatkészség. Ott minden lakos igazi lélek-számba megy.

Budapest, 1888. május 18.

Vadnay Károly.

Arad sz. kir. város fenkölt gondolkozásu és áldozatkész közönsége adakozásai folytán, immár nálunk is elérkezett az idő, a midőn a „némak hallják az irás szavait." (Izaiás 29. 18.)

Az örökhatalmu mennybéli Atya jutalmazza meg mindazokat, kik az aradi siketnemak iskolája fentartásahoz járulnak!

Jánossy Damján dr.
minorita t. rendfőnök.

—

Borsszemek.

Nem azokból válnak humoristák, a kik sokat nevettek, — de azokból, a kik sokat sirtak életükben.

*

A boldogság fölemészti erőnket, a szerencsétlenség erénynünket.

*

Lehet, hogy nincs igaza a férjnek; lehet, hogy nincs igaza az asszonynak; — de a házasságnak mindig igaza van.

*

A legtöbb ember szemében a tökéletesség a legnagyobb hiba.

Csicseri Bors.

A jótékonyság és részvét érzete legyen vezetőnk és szószólónk az élet utjain.

özv. Purgly Jánosné.

Életemnek a zene hozta meg boldogságát; most pedig enyhitést ád fájdalmamban.

özv. Kövér Gáborné.

A tudomány és könyörületesség a lehetetlennek látszót is lehetségessé teszi.

Kintzig Jánosné.

A jótékonyság csak akkor nemesit, ha nem hiusag vagy épen számitás vezérli tetteinket, hanem ha tisztan és egyedül embertársaink fájdalmának és nyomoranak enyhitése képezi czélunkat.

Boros Béniné.

A szerencsétlenséget és masok nyomorát csak a rosz ember nézi közönnye: a e nemes szivü mindig talál alkalmat a részvét oly igazolására, mely a fájdalom sugyat könnyiti, a rosz ember közönyös a közjó iránt, a nemes szivü masok boldogitásaban keresi örömét: azért az emberek egyéni értékének meghatarozasánál leghelyesebb mértékül szolgál azok szivjósága.

Végh Aurél.

Ti, kik a némákért fáradtok, dicsőit minden ajk; de mily megmérhetlen a hála mit a volt néma mond majd el.

Virágh Lajosné.

A hála a nemes szivek tulajdona. Isten áldása azokon, kik a szerencsétlen siketnémanak alkalmat nyujtottak a gyakorolt jótékonyságért hálaját élő szóval kifejezhetni.

Arad, 1888, máj. 23.

Kabdebó Kálmánné.

Mondják, hogy működedvelőket birálgatni nem szabad; ez bátoritott arra, hogy a felhivás folytán ez emléklap számára nehány sort irjak, kivánván, hogy akik ez igazán nemes és szép ügy mellett fáradoznak, az ok jutalma és elismerése az ünnepély bő jövedelme legyen.

Vörös Vidorné.

Osszhang nélkül olyan a zene, mint az ész szív nélkül. Harmonia szükséges a zenéhez, hogy kellemessé váljék. Nagy czélok elérhetésére is szivvel kell párosulnia az észnek, hogy az valóban nemes legyen.

Hász Ilonka.

Felejthetetlen Arad örökké élni fogsz emlékezetemben.

Czanyuga Emma.

Ajkaidon ima zeng, bár sorstól néma valal te; —
Hála szavát ne feledd, füzi imába korán.

Varjassy Arpád.

Az obligát „anyós" után legnépszerübb czéltáblái minden szellemes és szellemnélküli élczelőnek a nagyleanyos apák s ezek gondjai. Pedig milyen könnyen segithetnének rajta az apák! Egész egyszerüen bizzák összes, őket illető gondjaikat leanyaikra magukra! Azt hiszem ez esetben egyhangulag elvallalnók szivesen ugy a gondot, mint az élczelések nyilait, melyeket mi sokkal veszedelmesebb nyilakkal tudnánk parirozni.

Lusztig Janka.

„HEPHATA."

Némák? Siketek. Hangosan kiált ajkukon a némaság részvétünkért; s bar meg vannak fosztva az ember és természet szavának hallásától, könyörületes szivek közös dobbanása elhat füleikbe. S a halakönyben, mely szemeikbe felszökik, a sorsban való megnyugvás szivárványa törik meg.

Márki Gabriella.

Városunk egy méhkaptár. Sejtek a közmüveltségi és jótékony intézetek. Szivéink a virág, s ti polgárok a méhek.

Varjassy József.

Az élet csak annak szép, a ki azt szépnek latja.

Korbuly Gizella.

EGY A SORSA . . .

Egy a sorsa annyi szivnek,
Annyi kis virágnak:
Szerelemre napsugárra,
Mind epedve vágynak.

Rajtuk kivül, hogyha nyilnak,
Nincs más éltetőjük,
S ha kinyiltak, csak gyorsabban
Hervadnak el tőlük.

Dálnoky Lajos.

Szóval és tettel áldozzunk azokért, kik némán s csak könnyekkel köszönhetik meg jótéteményeinket.

*

Csak akkor örvendj, ha jót cselekedtél.

*

Tegyünk jót a szerencsétlenekkel, de ha lehet kiméljük meg őket attól, hogy az alamizsna után kezüket ki kelljen nyujtaniok.

*

Ki hivatása minden részére figyelmezni akar, annak nincsen ideje, hogy kedvelő gondolatokon csüggghessen.

Avarfy-Dallos Clémentin.

Az igaz szerelem örökké él. — A mely megszünik nem volt szerelem soha!

*

Az emberi szív boldogsága nem egyéb, mint egy talanyszerüen született s alig üdvözölt már elveszitett visszavarazsolhatatlan pillanat.

Eötvös Margit.

Az emberi szív legnemesebb virága, könnyek nyomán fakadt, ez a részvét. A siketnémák nem birnak segélyért kiáltani, hanem könnyben uszó szemek esd, hogy adakozzatok. Nincs is lélekemelőbb, mint jót tenni. Az Isten erő egy szikrája az szivünkben, hogy hatalmunkban van a szenvedők sorsat enyhiteni.

Zacharias Kallós Ilonka.

Spanyolország csatlakoznak a békeszövetséghez, Oroszországban kevés hitelre talál és azt csak Berlinben, Bécsben és Budapesten táplalt azon óhaj kifejezésének tartják, mely egész Európát Ausztria-Magyarország és Németország oldalán állónak szeretné látni. Ugyanez az egykedvüség uralkodik Oroszországban a keleti kérdést illetőleg is. A legközelebbi jövőben nem várnak semmi ujabb kisérletet a bolgár kérdés diplomacziai megoldására nézve, hanem el vannak készülve arra, hogy az továbbra is elhuzódik. A Said pasa által állitólag a szultán elé terjesztett uj programmnak sincs semmi gyakorlati értéke, mivel Bulgáriában a szabad választásokra gondolni sem lehet addig, mig Ferdinánd herczeg uralkodik. Ellenben bizonyossággal állitható, hogy Ferdinánd herczeg eltávolitása után a bolgár kérdés többi pontjaira nézve könnyebben lehetne majd Oroszországgal megegyezésre jutni, mint az előzőleg e czélból tett kisérletek alkalmával.

Frigyes császár. Berlinből jelentik 26-iki keltével: Az oroszok a császár nyakán, a légcsőn végott seb közelében, ma reggel könnyü lobosodást konstatáltak, mely azonban a nap folyamán ismét elmult. A császár a rossz időjárás miatt ma délelőtt a szobában maradt, délután azonban a walesi herczeggel kikocsizott az állatkertbe. A császár általános állapota napról-napra javul és különösen örvendetes tényként emlithető, hogy testi sulya utóbbi időben, ha csekély mérvben is, növekedett és itteni orvosi tekintélyek nyilatkozata szerint rákbeteg egyéneknél még soha sem észlelték a test sulyának növekedését, sőt ellenkezőleg a test sulya mindig csökkent a beteg egész végfeloszlásáig. A császárné a napokban egy bizalmi személy előtt ugy nyilatkozott, hogy: „végre tul vagyunk a krisisen, most már gyógyulást reméllhetünk.“

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt	— kr
Fél évre	6 „	— „
Negyed évre	3 „	— „
Egy hóra	1 „	— „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt	— kr
Fél évre	7 „	— „
Negyed évre	3 „	50 „
Egy hóra	1 „	20 „

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési dijakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicziója fennakadás nélkül teljesithessük.

Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Május 28. Hétfő. Romai katholikus naptár: Auguszta. Prot. nap: Auguszta Görög-orosz naptár: (május 16.) Izidor vt. Nap kél 4 óra 11 perczkor nap nyugszik 7 óra 44 perczkor.

Május 30. A Lyceum majálisa a czélai erdőben.

— „A Kölcsey könyvtár“ kedden és szombaton délután 3—4 és pénteken délelőtt 11—12 óra közt használható.

HIREK.

Arad és vidéke.

— **Falk Miksa** városunk országgyülési képviselője ma hétfőn délután 4 órakor érkezik körünkbe, hogy megtartsa beszámoló beszédét. Az előkészületekből itélve fogadtatása ünnepélyes lesz. B.-Csabáig nagyobb számu küldöttség megy eléje Rozsnyay Mátyás küldöttségi elnök vezetése alatt. A pályaudvarhoz már eddig is számosan igérték meg fogatjaik kiküldését; az üdvözlő beszédet itt Varjassy József mondja a választó polgárság nevében, s ezután Falk négyes fogatra ülve tartja bevonulását. Falk és titkára Geist Károly, mint rendesen, most is a »Fehér kereszt«-be szállanak, melynek nagytermében tartja meg d. u 6. órakor beszámoló beszédét, s ennek meghallgatására a rendező bizottság Arad városa választó polgárait pártkülönbség nélkül meghivja. A beszéd elé, molyben előreláthatólag a külügyi helyzetről is fog szólani, nagy érdekkel tekinthetünk. A választók körébe Bonts Döme elnöklete alatt fogja egy küldöttség meghivni Falkot. Este vacsora a „Fehér kereszt“-nél á la carte. Másnap kedden e. hó 29-dikén Falk látogatásokat tesz és fogad, s délben ebédre Rozsnyay Mátyás vendége lesz. Ebéd után Falk az eddigi megállapodások szerint ki megy a Marospartra Uj-Araddal szemben, hogy megtekintse a tervezett hid irányát, s itt valószinüleg nagyobb közönség fogja várni.

Kedden f. hó 29-dikén este 8 órakor **bankett** a városligeti vendéglő helyiségeiben. A bankettre már eddig Arad város értelmiségének szine-java aláiratkozott s ma estig részvételi jegyek válthatók még 2 frt 50 krjával a kaszinóban, a Lloyd-társulatnál, a keresk. és iparkamaránál, az ipartestületnél, az alispáni és polgármesteri hivatalokban, Krispin Józsefnél, ifj. Klein Mórnál, Wittmann Károlynál, Domokos testvéreknél, lapunk szerkesztőségénél stb. Az étlap megolvasható a részvételi jegyeken, s hogy az minden tekintetben megfeleljen az igényeknek, arról Wittmann Károly vendéglős gondoskodik. Az idő kedvezése esetén szabadban lesz teritve, s a lóvasuti vonatok éjfélig közlekednek.

—

Népünnepély.

Az aradi siketnéma iskola javára rendezett népünnepély — melynek az idő is mindvégig rendkivül kedvezett — minden tekintetben valóban fényesen sikerült.

Arad város minden szépért, jóért és nemesért lelkesülő közönsége sietett megragadni az alkalmat, hogy tehetségéhez képest adózzék a szerencsétlen teremtések javára. Alig volt még alkalom, hogy oly rengeteg közönség árasztotta volna gyönyörü ligetünket mint tegnap délután. Ha elmondjuk, hogy körülbelől 4000 drb jegy kelt el, akkor körülbelöl fogalmat alkothatnak maguknak azok, a kik ott nem voltak, hogy mikép hullámzott ott a nép.

Délután fél 3-kor indult ki a ligetbe a kitünő szentannai gyermekzenekar az ó-városháza előtti térről. A csalogató, vidám zeneszó azonnal nagy közönséget vonzott magával. Az első vendégek közt természetesen a gyermeksereg volt legnagyobb számban képviselve. Annyi mindenféle gyermeket együtt nagyon ritkán lehet valahol látni, mint a mennyi a liget főbejáratától balra eső gyepen az érdekes versenyek kezdetéhez csoportosult.

Kevéssel három óra után a programm szerinti érdekes és egyuttal rendkivül mulatságos versenyek megkezdődtek. Mindegyiknek óriási közönsége akadt.

A póznamászással vették kezdetöket a népies mulatságok. Vállalkozó akadt szépen, egész légió kisebb, nagyobb gyereknek vásott a foga póznára felaggatott különféle, nagyszámu értékes tárgyakra. Hatalmasan megéljenezték Abranovics Béla I. oszt. gymnaziumi tanulót, kinek legelőször sikerült a mintegy 6 méter magas vastag árbocz tetejére felkuszni. Itt egész estig folyton próbálkoztak a dijakat leszedni, mert egyszerre csak egy tárgyat kapott kiki:

A karikadobás is nagyon mulatságos játéknak bizonyult. Itt minden egyes pályázónak 1 krtól kezdve betétet kellett tenni jótékony czélra. Oly nagy volt a kereslet, hogy estefelé a betétek minimumát 2 krra emelték fel.

A bukfencz, czigánykerékverseny, fazéktörés, futóverseny, hátrafelé zsákfutás, torokpróba stb. mind igen kitünően mulattatták az óriási közönséget, mely hatalmas rajokban, ember ember hátán élvezte azokat.

Voltak egyes fiuk, a kik 2—3 dijat is elnyertek. Ilyen jó napjuk volt Abranovics Bélának, ki három féle, Langer Sándornak ki kétféle is Schram Sándornak, ki szintén három féle dijat vitt el.

A képviselő választást, melyen a balpárt győzött, különféle törvénytelen manipulaczió, különösen a választási elnök részrehajlósága miatt megsemmisitették. Az ujabbi választás határidejéül a jövő évi népünnepély tüzetett ki.

A „Hephata“ czim alatt kiadott emléklap, mely eddig alig tapasztalt bő tartalommal és az érdekesebbnél érdekesebb közlések halmazával jelent meg, mig egyrészről élénken illusztrálja Roboz József szerkesztői fáradhatlanságát, addig minket — kik belőle mai tárczánkban mutatványt hozunk — abba a kellemetlen helyzetbe hozott, hogy alig tudtunk belőle válogatni, mert minden egyes hasábján nagyérdekü közlemények gazdagitják.

Az emléklap elárusitása körül Frankó Sarolta, Kopp Mariska, Hanthó Ilona, Polgár Anna és Mihájlovics Hermin kisasszonyok fejtettek ki elismerésre méltó, lekötelező fáradtságot.

A „Hephatá“-t két e czélra a liget különböző részein felállitott sátorban árusitták nevezett urhölgyek. Hogy a kereslet rendkivül nagy volt, az természetesen részben a szép és kedves elárusitónők érdeme is.

Az ifj. Steiner vezetése alatt álló szent-annai gyermek zenekar valóban rendkivül preciz játékán kivül Nagy Józsi jóhirü czigánybandájának zenéjében gyönyörködött egész délután a közönség. Előbbi a köröndben, utóbbi az ásványviz csarnok előtti téren játszott.

A vöröshajuk versenyén Kovács Mariska nevü kis leány nyerte az első dijat, másodikat Kugler Viktor nevü kis fia.

A legnagyobb orral Reich János siketnéma fiu vitte el a dijat.

A müsor legérdekesebb része a szépségverseny volt, mely iránt oly óriási az érdeklődés mutatkozott, hogy lehetlen volt a nagy közönséget a tánczteremből — hol a verseny lefolyt — visszatartani. A jurynek rendkivül nehéz feladat volt a sok szép közül a legszebbeket kiválasztani. Az itéletét a bizottság elnöke, az örök-ifju Ormós Péter alispán hirdette ki. A legszebbnek találtatott, s igy az első dijat nyerte Dévixner Ida kisasszony Verseczről, egy gyönyörü arczu, rendkivül csinos keleties typusu barna leány. A második dijat Sohrer Jusztin kisasszony, gesztenyeszinü haju, egészséges piros pozsgás arczu, szép termetü leány, a harmadik dijat Sallay Ilonka, Sallay Béla dr. aradi ügyvéd 11—12 éves rendkivül kedves arczu barna leánya nyerte.

A szépségverseny utan a sorsolás következett. A főnyereményeket a 215. 2182. 4097, 4057 és 4109 számu belépti jegyek nyerték. A többi nyerő számokat holnapi számunkban közöljük.

Auerbach Miksa jónevü aradi fényképész a délután folyamán a ligetben, az ásványviz-csarnok előtti téren gyorsfénykép felvételeket eszközölt, a bevételt a jótékonyczélra engedte át.

A tánczmulatság 10 óra felé vette kezdetét, s mint azon kedélyhangulatból itélni lehet, mely jelen sorok irásakor a tánczteremben honol, csak valamikor reggel felé fog véget érni. Erre el lehet mondani, hogy ez méltó betetőzője volt a szép ünnepélynek.

A diszes hölgykoszoruból a következő ott voltakat sikerült feljegyeznünk:

Leányok: Mosetin Matild, Dorka Anna, Szathmáry Etelka, Szathmáry Katicza, Eőry nővérek, Balta Ilona, Heincz nővérek, Prinner Rózsika, Lővy Ilona, Gásza Mariska, Földes Hajnalka, Vanicsek nővérek, Vojtek Hajnalka (Hidegkut), Temesváry Anna, Isztray Gizella.

Asszonyok: Nachtnébel Ödönné, Boros Béninné, Robitsek Agostonné, Virágh Lajosné, Barabás Béláné, Szathmáry Jánosné, Szathmáry Gyulané, Bossányi Miklósné, Dancs Ferenczné, Széchy Akosné, Földes Kelemenné, Györgyössy Rudolfné, Vojtek Alajosné, Wollák Józsefné.

Végül midőn felemlitjük, hogy a népünnepély **tiszta jövedelme jóval 1000 frton felül van**, el nem mulaszthatjuk a rendezőségnek, mely élén a fáradhatlan főrendező Arkay Kálmánnal mindent elkövetett, hogy egyrészt a közönségnek minél kellemesebb mulatságot szerezzen, másrészt a nemes czélnak minél tekintélyesebb jövedelmet biztositson, — teljes elismerésünket nyilvánitani.

— **Cronenbold vezérőrnagy** és aradi várparancsnok szombaton reggel fél 7 órától délt 12-ig a katonai gyakorlótéren a 46-ik gyalogezred kivonult három zászlóaljával harczszerü gyakorlatokat végeztetett Szegeden. A zászlóaljak század-, zászlóalj és ezredgyakorlatokat csináltak gyakorlótöltényekkel. Tegnap reggel 8 órakor az egész ezred diszben kivonult a marstéri nagy laktanya udvarára, a hol Cronenbold tábornok az előirt tavaszi diszszemlét ma tartja meg. Ez az u. n. panasz-szemle. Ez alkalommal ugy a tiszti, mint a legénységi állománybeliek előadják panaszaikat és kérelmeiket a dandárparancsnoknál. Tegnap délután a tábornok visszaérkezett Aradra.

— **Sétahangverseny a ligetben.** A szentannai gyermekzenekar, mely a tegnapi népünnepélyen oly rendkivüli tetszést aratott, ma délután 3-tól 6-ig sétahangversenyt rendez a városligeti vendéglő előtt szabad bemenet mellett. — Este 7 órától pedig Wittmannak városi sörcsarnokában játszik e zenekar.

— **Az aradmegyébe telepitendő tót fiuk sorsa** interpelláczió tárgya volt Trencsénmegye legutóbbi közgyülésén. Dohnányi Lajos intézett kérdést az alispánhoz s az árvaszéki elnökhöz. Öt aggálya volt; nem csappan-e meg tulságosan a megye munkaereje? mi biztositék van az árvák nevelése iránt? mint érintkezhetnek rokonaikkal? hogyan kezelik esetleges vagyonukat? s hol sorozzák őket? Minden kérdésre megnyugtató választ kapott három helyről: az elnöklő Kubicza Pál főispántól, az alispántól és az árvaszéki elnöktől. E szerint, munkaerőben a tulnépes megye nem szenvedhet hiányt; az árvákat jómódu aradi gazdák kötelezettséggel vállalták el s az ottani árvaszékek évről-évre jelentést fognak küldeni Trencsénbe a tót árvákról, ha valami kis vagyonkájok van, azt a trencséni árvaház kezeli. Sorozás tekintetében pedig a fiuk odavaló illetőségüek lesznek, a hol nevekednek. A főispán ismételten is kiemelte, hogy az egész áttelepitési mozgalomnak humanus az iránya s czélja: derék polgárokat akarnak neveltetni az árvákból, a kikkel otthon senki sem törődik. A közgyülés tudomásul vette a válaszokat.

— **Ünnepély a várban.** Az aradi vár helyőrsége igen mulatságosnak igérkező ünnepélyt rendez junius 2-án a várbeli kaszinó kertjében. Lesz kutya-akadály verseny, zsákfutás, disztekézés, dijlövészet, élőkép csoportozatok, tüzijáték stb. Az ünnepély főrendezője Bajcsy Lajos százados, a tüzijátékot Fisinger tüzérszázados rendezi.

— **A kustélyi állapotokra** jellemző azon körülmény, mit nekünk Verseczről jelentenek. Florentin Aurél kustélyi közjegyző ugyanis nemrég biztositani akarván életét több biztositási társulathoz fordult. De Kustély rossz hirneve folytán nem akadt egy biztositási társulat sem, mely az életbiztositási ajánlatot elfogadta volna. A kustélyi jegyző élete valóban nincs is jobb biztonságban, mint akár a muszka czáré vagy a bolgár fejedelemé.

— **Jótékony tánczmulatság Pankotán.** A pankotai kereskedelmi ifjuság egy kisdedóvó megalakitása czéljából junius 24-én a zöldkert diszitett helyiségeiben nagy tüzijátékokkal egybekötött nyári mulatságot rendez. Belépti dij személyenként 1 frt.

— **Elveszett** a tegnapi népünnepélyen egy értékes sima aranykarperecz; a becsületes megtaláló kéretik azt szerkesztőségünkbe juttatni, hol kivánatra illő jutalomban részesül.

— **Birtokváltozások.** Kocsis Lajosné szül. Csorba Margit eladja az aradvárosi 3480. számu telekkönyvben A+1 alatt bejegyzett, belváros. Révay utczai, 13 számu ház és telekből egy 196 □ ölnyi telekrészt és az azon fekvő épületekkel együtt — Králits Alajosnak 3000 frt vételárért. — Dank Alajos eladja az aradvárosi 777 számu tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett, belváros, Br. Eötvös utczai 9 számu ház és telkét, — Sváb Antal és neje szül. Wolf Máriának 6500 ft vételárért. — Özv. Makay Józsefné szül. Katona Erzsébet, ugyis mint kiskoru Makay István, Rozalia, Mihály és Ilona term. és törv. gyámja ugy maga és nevezett gyámoltjai nevében, továbbá Makay Mari és Makay József eladják az aradvárosi 1990. számu tjkönyvben A + 1. alatt bejegyzett, Pernyáva külváros, Miklós utczai 63. számu ház és telkőket, — Argyelán Marjuczának 330 frt vételárért. — Szilágyi Imréné szül. Lénárd Julianna eladja az aradvárosi 356. számu tjkönyvben A + 1 alatt bejegyzett belváros, Wesselényi utczai 29. számu ház és telkét — Soltész József és neje született Müller Teréznek 600 forint vételárért. Jovanov Jelena férj. Vésza Gyorgyené eladja az aradvárosi 5547. számu tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett, 1250 □-ölnyi szántóföldjét, Bitto dülőben, — Szemlakán Nikolaenak 190 frt vételárért.

Közlekedés.

A vonat

	ind.	Aradról	érk.	Aradra
Csabai vegyesvonat	regg.	6.20	este	7.—
Budapesti személyvonat	d. u.	12.31	regg.	5 45
„	este	9.17	d. u.	4.10
Erdélyi vegyesvonat	d. u.	4.30	d. e.	8.42
„ vegyesvonat Radna-Lippáig	d. u	2.17	d. e.	7.38
„ személyvonat	regg.	6.—	d. e.	11.39
Temesvári vegyesvonat	regg.	6.05	d. e.	9 27
„ „	d u.	5·48	este	8.14
Borossebesi vonat	regg.	6.38	regg.	8.37
„ „	d. u	4 42	este	6 35
Szegedi személyvonat	regg.	4 38	regg.	8.18
„ „	d. u.	2.56	d. u.	7 55

Felelős szerkesztő:

HINDY ÁRPÁD.

Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüditi, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesitésére képesebbé teszi, vérünk rendes forgását előnyösen előmozditja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatba tartja a „fürdés.“

A fürdés, kiválólag a gőzfürdéssel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testnek felbőre lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s igy lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre káros tékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék; ezáltalegészségünk biztositattatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk.

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonos

a fürdési dijak oly méltányosan állapitotta meg, hogy azt mindenki használhatja. — **Télen át reggel 7 órakor nyittatik a fürdő.**

GŐZFURDÓ.

Egy személy-jegy	70 kr
10 db. bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy	40 kr.

USZODA ZUHANYNYAL

nyáron át nyitva van.

HIDEG GYÓGY-FÚRDŐ.

Egy személy-jegy	50 kr.
15 darab bérlet-jegy	6 frt 75 kr.
30 „ „	13 frt 50 kr.
Mossással egy személy	70 kr.

A váróteremben hideg étkek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak.

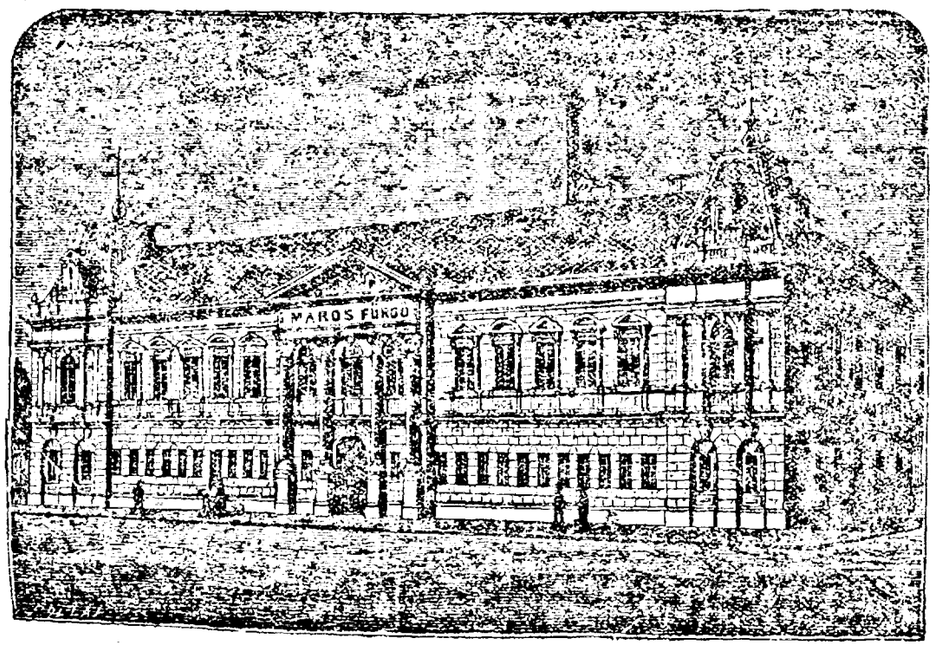

VAS- és MOOR-FÚRDŐ.

Egy személy-jegy	1 frt — kr
10 darab bérlet-jegy	9 frt 50 kr

MÁRVÁNY-KADFÚRDŐK.

Ruhával	50 kr.
Ruha nélkül	40 kr.
10 darab bérlet-jegy	3 frt 50 kr

VILLANY-FÚRDŐ.

Egy személy-jegy	70 kr.
10 db. berlet-jegy	6 frt 50 kr.

Külön ruha-dijak:

1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törülköző	3 kr.

Pénztárnyitás: nyáron reggeli 6 órakor. télen reggeli 7 órakor.

SZÜRT MAROS-IVOVIZ eladásra is havi bér nyujtatik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Nyomtatja és kiadja Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.